



Monumentnummer*: 517647

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 november 2004
Kadaster deel/nr 82790/24

Woonplaats* Amersfoort
Gemeente* Amersfoort
Provincie* Utrecht

Locatiennaam Amersfoort
Locatieomschrijving Leusderkwartier

Kadastrale gemeente* Amersfoort
Sectie* B
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2042

*Omschrijving***

Omschrijving

Tot het landgoed Nimmerdor behoort een aan de noordzijde van de vijver gelegen ORANJERIE met aan de noordzijde een woning. Zowel de oranjerie als de woning zijn in de eerste helft van de negentiende eeuw gerealiseerd. Het uiterlijk heeft sindsdien slechts kleine wijzigingen ondergaan. In 1979 werd de oranjerie tot woning verbouwd, waarbij in de zijgevels een aantal kleine vensters werd aangebracht. Het interieur is bij de verbouwing tot woning opgedeeld.

De oranjerie heeft een rechthoekige plattegrond en bestaat uit één bouwlaag, besloten door een zeer flauw hellend schilddak. De noordgevel van de oranjerie grenst aan een woning, die gesitueerd is op een kleinere rechthoekige plattegrond met daarop één bouwlaag en een afgeplat schilddak.

Hoewel oranjerie en woning in bouwstijl van elkaar verschillen, kan voor beide het classicistische idioom als voornaamste bron worden aangewezen. Horizontale gevelementen hebben een nadruk gekregen, gelet op de plint en de geprofileerde kroonlijst van de oranjerie en de gootlijst van de woning. Deze gootlijst wordt ondersteund door consoles. De voorgevel is sterk verticaal geleed door deels gecanneleerde pilasters en hoogopgaande gevelopeningen met dubbele deuren, waarboven halfronde bovenlichten. De gevel is opgebouwd uit rode bakstenen, met natuurstenen elementen zoals de pilasters, de cordonlijsten, de halfronde lijsten rond de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



bovenlichten en de daarin aangebrachte sluitstenen. De overige gevels zijn bepleisterd.

De symmetrische voorgevel (zuidzijde) is horizontaal onderverdeeld door een dubbele cordonlijst op halve hoogte en een enkele cordonlijst op circa een halve meter onder de geprofileerde kroonlijst. Tevens is een cordonlijst aangebracht op circa een halve meter boven het grondniveau. De voorgevel is verdeeld in zes traveeën. De buitenste traveeën vormen hoekrisalieten met een relatief gesloten gevelvlak, terwijl de overige vier traveeën een relatief open zijn. De hoekrisalieten bezitten twee gestapelde pilasterstellingen, waarbij de pilasters tussen de dubbele cordonlijst en de enkele cordonlijst zijn gecanneleerd. In het vlak onder de dubbele cordonlijst is een smal rondboogvenster aangebracht. De bakstenen boog heeft een natuurstenen sluitsteen. Het boven de sluitsteen gesitueerde natuurstenen veld - tussen de twee cordonlijsten - is voorzien van een paneel, dat gedecoreerd is met rozet- en krulmotieven.

De vier middentraveeën worden in tweeën gedeeld door een vergelijkbare maar enkele gestapelde pilasterstelling, die aangebracht is op een zeer licht risalerend bakstenen veld. De dubbele cordonlijst is alleen aangebracht over deze smalle risaliet. In de teruggelegen gevelvlakken, die voorzien zijn van hoogopgaande halfronde geveluitsparingen, wordt de horizontale strook gemarkeerd door een afwisseling van houten panelen, die tussen de dubbele openslaande deuren en de halfronde bovenlichten zijn aangebracht, en van reliëf voorziene natuurstenen in de muurdammen tussen de vensters. De door twee verticale roeden verdeelde bovenlichten zijn voorzien van geprofileerde natuurstenen lijsten. Daarin bevinden zich sluitstenen, die raken aan de doorlopende enkele cordonlijst. Aan de bovenzijde van deze cordonlijst bevindt zich recht boven de muurdammen tussen de tweede en derde travee en de vierde en vijfde travee een cirkelvormige natuurstenen decoratie.

De achtergevel bestaat uit de symmetrische voorgevel van de woning, die asymmetrisch voor de blinde achtergevel van het grotere volume van de oranjerie is geplaatst: de strook ter linkerzijde van de woning is aanzienlijk breder dan de strook ter rechterzijde van de woning.

De voorgevel van de woning bestaat uit drie traveeën. In de middelste travee is een entree aangebracht. In de twee flankerende traveeën bevinden zich rechthoekige T-vensters. Entree en venster zijn aan de bovenzijde gedecoreerd met een geprofileerde lijst, met in het midden een sluitsteen.

De linker zijgevel bestaat uit het rechthoekige en bepleisterde geveloppervlak van de oranjerie, met ter linkerzijde het iets teruggelegen rechthoekige geveloppervlak van de woning. De zijgevel van de oranjerie is voorzien van hoekrisalieten. De rechterhoekrisaliet is uitgevoerd in baksteen. Geheel links in de zijgevel van de oranjerie is in 1979 een rechthoekig venster aangebracht. In de gevel van de woning zijn twee vensters geplaatst met een vergelijkbare decoratie als het venster in de voorgevel.

De rechterzijgevel heeft een vergelijkbare maar gespiegelde hoofdopzet als de linkerzijgevel. In de linker hoekrisaliet, die opgetrokken is uit rode bakstenen, is een klein rechthoekig venster aangebracht. In het middendeel van de gevel bevindt zich een hoogopgaande rechthoekige geveluitsparing. In de onderste helft hiervan zijn in 1979 twee deuren aangebracht, met daarboven een groot driedelig bovenlicht. Het geheel wordt besloten door een half rond bovenlicht, dat eveneens door twee verticale roeden is onderverdeeld.

Het interieur van de oranjerie is door de verbouwing in 1979 tot woning ingrijpend gewijzigd.

Waardering

De oranjerie met woning, gesitueerd op het landgoed Nimmerdor, is van algemeen belang vanwege zijn architectuurhistorische waarde als relatief gaaf voorbeeld van een oranjerie, ontworpen in neoclassicistische stijl. Het pand bezit een grote ensemblewaarde in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



relatie tot de overige onderdelen van het landgoed.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Orangerie